

Т. М. Вовчанська

Здолбунівське ВАТ Волинь-цемент

ЗДОЛБУНІВСЬКЕ ВАТ «ВОЛИНЬ-ЦЕМЕНТ» – підприємство цементної галузі промисловості будівельних матеріалів. Веде свою історію від 1870-х рр., коли на околиці м. Здолбунів Рівнен. обл. виявлено родовище крейди високої якості, на базі якого чеські підприємці, брати Єленики, побудували невеликий цемент. завод. 1889 власники заводу створили товариство «Єленики і Ко» і розпочали випуск портландцементу (бл. 90 т на добу). 1910 завод придбало АТ «Волинь», керівництво якого знаходилося у Варшаві. Підприємство реконструйовано, встановлено 2 обертові печі довж. по 46 м і одну довж. 60 м та змонтовано новий цемент. млин. У 1920-х рр. завод пережив екон. занепад і лише наприкінці 1930-х рр. запрацював на повну потужність. Від 1940 підприємство щороку виготовляло 85 тис. т цементу. Тоді ж освоєно випуск цементу марки 500. 1952 розпочато будівництво Новоздолбунів. цемент. заводу проект. потуж. 820 тис. т цементу. 1956 введено в експлуатацію його перші технол. лінії. 1963 старий і новий цементні та шиферний заводи об'єднано в Здолбунів. цементно-шифер. комбінат, який випускав заг.-буд. цементи марок 400 та 500, цементи для азбестоцемент. виробів, спец. високоміц. цемент марки 600, тампонажні цементи тощо. На підприємстві вперше в СРСР освоєно випуск високоміц. портландцементу марки 600 (ліцензії на його виробництво продано у Велику Британію, Францію та Італію). 1972 комбінат випустив пром. партію портландцементу марки 700. На комбінаті здійснено та впроваджено чимало технол. розробок, серед них – гідротранспортування крейдыано-суглинк. суміші з кар'єру на вироб. майданчик на відстань 3,6 км. Від 1994 – Здолбунів. ВАТ «Волинь». Від 2001 – Здолбунів. ВАТ «Волинь-Цемент», контрол. пакет акцій якого придбала нім. пром. група «Dyckerhoff AG». Входить до групи компаній «Буцці Унічем–Дікергофф» в Україні. 2003 шиферне виробництво відокремлено у ТОВ «Волинь-Шифер» та перейшло до ін. власників. У структурі – 9 цехів і дільниць, власна вироб. лаб. та відділ тех. контролю. Нині підприємство працює в рамках «Комплекс. програми модернізації виробництва до 2015 р.», в межах якої виконує значні інвестиц. програми. Серед них – перехід на «напівсухий спосіб» виробництва цементу та

використання альтернат. виду палива – вугілля; будівництво сучас. цемент. млина, нової гол. електропідстанції (введено в дію 2009) для переходу на вищий рівень споживання електроенергії, нового пакувал. відділ. (нині на завершал. етапі) та блоку відвантаження цементу (введено в експлуатацію 2009) тощо. Проектна потуж. підприємства – 2,16 млн т цементу на рік. Осн. продукція – заг.-буд. та спец. портландцементи, зокрема тампонажні для потреб нафт. та газ. пром-стей. Її частка у заг.-укр. обсязі складає бл. 10 %, експорт (переважно у Білорусь та Молдову) – бл. 5 %. Обсяги виробництва цементу та шиферу 1991 склали 2053,5 тис. т, 1992 – 1951 тис. т. Протягом 1993–2000, у зв'язку з перехід. екон. періодом в Україні, випуск цементу зменшився від 1670 тис. т до 332 тис. т щорічно. 2004 обсяги його виробництва зросли до 1012,6 тис. т, 2007 – 1501,2 тис. т. 2009, у зв'язку із знач. зменшенням будівництва в країні у період екон. кризи, підприємство виготовило лише 735,2 тис. т. Член Укр. асоц. підприємств та організацій цемент. промисловості «Укрцемент». У соц. сфері – Будинок культури, в якому діють численні художні колективи, знач. частині яких присвоєно звання «народний»; лікар.-оздоров. пункт. Підпр-во здійснює благодійну діяльність, зокрема надано матеріал. допомогу постраждалим від повені у Болехів. р-ні Івано-Фр. обл., на розбудову Нац. істор.-культур. заповідника «Гетьманська столиця» та смт Батурин Бахмац. р-ну Черніг. обл., спонсорує підшефну заг.-осв. школу № 3 м. Здолбунів, футбол. клуб «Локомотив». Кількість працівників – 844 особи (2009). Від 1986 підприємство очолює С. Царук.

Бібліографічний опис:

Здолбунівське ВАТ Волинь-цемент / Т. М. Вовчанська // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-16735>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).